**Alecsandri redescoperit prin muzică (II)**

*(Grigore Constantinescu – 14 februarie 2007)*

Urmând operetei, musicalul reprezintă, pentru ultimele decenii, căutarea profitabilă a unei formule noi, mai moderne și ofertante pentru publicul contemporan. Față de operetă nu sunt multe deosebiri, la nivelul ideii de teatru cu muzică, a cărui istorie s-a adaptat mereu condițiilor de receptivitate a spectatorilor. Se observă intersectări cu commedia dell'arte, théâtre de la foire, intermezzo, singspiel, comedia cu cântice, cabaret, reflectând în forma cea mai firească nevoia de adaptare. Dar, tocmai din acest cameleonism rezultă simbioza între tradiție și nou, fiecare musical aflându-și ecourile în trecut și descoperirile pentru viitor. Ar mai fi de adăugat și specificul cultural sau cel etnic, deosebind musicalul american de cel francez, englez sau german.

Este o explicație deci și în afirmarea creației românești de gen, iar recenta premieră a companiei de „Operă Comică pentru Copii" cu **Piatra din casă** o dovedește. Autorul, un tânăr compozitor care a trecut astfel pragul de la promisiune la demonstrație, este Roman Vlad. Căutând în lumea comediilor cu cântice de Alecsandri un pretext, cunoscând specificitatea de expresie și stil a muzicii lui Flechtenmacher, scrisă acum peste un secol și jumătate, Roman Vlad a realizat un interesant, agreabil și convingător „mariaj" a muzicii sale cu actualitatea. Melosul pare că are întorsăturile șlagărelor romantice din comediile lui Alecsandri, dar structurile componente de ritmică, tempo și culoare sunt cele actuale, între acestea stabilindu-se o antantă proprie personalității artistului. Să observăm particularitatea intervalicii în desenul unui melos de tip „colimaçon", care permite repetările minimaliste dar, totodată, și salturile în progresii asimetrice, fără a da impresia unei prelucrări de motive ce se îndepărtează de limbajul accesibil. Reținem de asemenea modul în care micile ariete particularizează personajele, aflându-se totodată în relație firească cu textul adaptat după scrierea lui Alecsandri. Nu știu dacă este un drum deja definitivat, dar Roman Vlad a arătat că poate scrie muzică pentru teatru, realizând un miniatural musical de factură românească, ceea ce este neîndoios un merit pentru acest debut al său pe scena de teatru.

Pe vremea lui Alecsandri, ca și acum, vedeta domină reprezentația. Este acum vorba de o mare actriță a scenei românești vesele, Stela Popescu, stăpână pe profesia sa, dezinvoltă în a retrăi împrejurările comediilor de demult cu firesc și bucurie sinceră, ceea ce publicul apreciază în cea mai mare măsură. În jurul ei, roiesc ceilalți participanți la distribuție. Sub gestul inspirat al regizorului Cristian Mihăilescu, regăsim aici soliști de la Opera Națională București – Cristina Eremia, Vicențiu Țăranu, Ion Dimieru, Valentin Racoveanu. Ce îi atrage – ca și pe spectatori – este o cu totul altă manieră de evoluție scenică, împletind replica, melodia și dansul într-o dezinvoltă combinație recreativă. Dintre cei care au, prin participarea lor, meritul continuității în reușita stagiunilor, putem menționa scenografa Viorica Petrovici, pianista (la orgă electronică!) Mădălina Florescu și cei doi coprezentatori și interpreți de personaje pitorești, Sorina și Valentino Tiron.

Urmărind spectacolul lor, să fim convinși că, de la o premieră la alta, repertoriul acestei companii lirice împlinește cu haz și inspirație o acțiune educativ-muzicală. Totodată, profilul său particular reprezintă o prezență singulară în peisajul artistic românesc, fără a ocaziona rivalități sau concurențe neloiale. Dimpotrivă, este un stimul pentru descoperirea de titluri necunoscute, preluate din literatura universală a genului, ca și pentru valorificarea creației teatral-muzicale originale.

**Piatra din casă** este, în această privință, încă un argument în favoarea ideii existenței acestei companii lirice.